

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 637

гр. Варна, 01.12.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в закрито заседание на първи декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. М.

като разгледа докладваното от Петя Ив. Петрова Въззивно гражданско дело № 20233000500461 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по в.гр.д. 461/2023 г. по описа на Варненския апелативен съд е образувано по въззивна жалба на Х. И. Р. и Ц. И. Р.а В., подадена чрез адв.Д. Ц. С., против решение № 260007/07.07.2023 г., постановено по гр.д. № 257/2020 г. по описа на Добричкия окръжен съд, с което съдът е отхвърлил предявените от тях срещу Р. М. М. искове по чл.43, ал.1, б. “а“ от ЗН за унищожаване на нотариално завещание №2,т.1,рег.№ 46739, д.№3/2010 г. по описа на нотариуса Р.Г. с район на действие ДРС, съставено на 05.07.2010 г., с което наследодателката на ищите Й.Х.Р. (Р.) б.ж. на гр.Добрич, е завещала на ответника Р. М. М. своето имущество 6/10 ид.ч. от дворно място с площ от 290 кв.м с административен адрес гр.Добрич,бул.“25-ти септември“ №26 /по нотариален акт бул.“25-ти септември“ №19/, с идентификатор 72624.625.975 по кадастралната карта на гр.Добрич с площ 308 кв.м, ведно с построената в него сграда с идентификатор 72624.625.975.1 по кадастралната карта с площ 196 кв.м-кафе-аперитив на един етаж с площ по документ за собственост 173 кв.м ведно с изба с площ 113,24 кв.м; апартамент №8 с адрес гр.Добрич,пл.“Свобода“ №2,вх.Д,ет.3- самостоятелен обект с идентификатор 72624.625.142.1.59 по кадастралната карта ведно с избено помещение №10 с площ от 5,84 кв.м, както и 0,73109 % ид.ч. от общите части на сградата и от отстъпеното право на строеж върху ПИ с идентификатор 72624.625.142 по кадастралната карта; както и цялото притежавано от нея по време на смъртта ѝ недвижимо и движимо имущество/, поради това, че към момента на изповядване на едностранния акт същата не е можела да разбира свойството и значението на извършеното от нея и с решението Х. И. Р. и Ц. И. Р.а В. са осъдени да заплатят на Р. М. М. сторени в първоинстанционното производство съдебно-деловодни разноски в размер на 8 233,32 лв.

Въззивниците са настоявали, че решението на окръжия съд е неправилно

като постановено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и е необосновано, като са молили за отмяната му, за уважаване на исквете с унищожаване на завещанието и за присъждане на сторените по делото разноски. Навели са оплаквания, че неправилно окръжният съд основал решението си на повторната СППЕ, която била назначена в противоречие с правилата на чл.201 от ГПК, представлявала непълно заключение - не съдържала отговор на всички въпроси, относими към предмета на спора и била необоснована, като в същото време съдът не възприел пълното и обективно заключение на вещите лица по първоначалната експертиза, приемайки го за необосновано. Даденото от вещите лица заключение по повторната експертиза било в противоречие с медицинската документация, като голяма част от представената такава изобщо не била коментирана от вещите лица и заключението им било аргументирано с данните от оспорената консултация на психиатър Н. от 05.07.2010 г., която била с недостоверна дата и противоречала на друго мнение на същия експерт, а заключението недопустимо се базирало на показания на свидетели и обяснения на ишците в други производства. Заключение на вещите лица по повторната експертиза в частта за началната дата на деменцията на Йорданка Р. като 2013 -2014 г. противоречало на установеното с влязло в сила решение по гр.д. № 147/2017 г. на ОС Добрич, че през 2014 г. жената е страдала от заболяване и не е можела да ръководи постъпките си, както и противоречало на заключението на други шест експерти, преглеждали завещателката. Съставът на вещите лица по повторното заключение бил определен от съда по начин, който пораждал съмнения в безпристрастността им, тъй като след отвода на 15 вещи лица, без да бъде изчерпана възможността от списъка на вещите лица към ОС Варна се насочил към списък с вещи лица в Силистра и Русе, като едно от вещите лица било заменено с друго без писмена молба по делото. Окръжният съд назначил повторното заключение без да е изразил становище какви недостатъци на първоначалното е констатирал, поради което повторното заключение било допуснато в нарушение на процесуалните правила и съдът не следвало да се позове на него в решението. Предвид противоречията между двете експертизи и оспорването на повторната, са заявили искане за назначаване на повторно заключение в разширен и различен състав от изслушаните по делото две такива, което съдът не допуснал и така не изяснил коя от констатациите на експертите е вярна и нарушил правото на защита и принципа за равенство на страните. Позовано на това като процесуално нарушение и на осн. чл. 266, ал.3 ГПК са поискали назначаване на вещи лица- психиатри, които „след като се запознаят с приложените към исквата молба медицинска документация и СППЕ в частта, в която се съдържат данни за здравословното състояние на Й.Р. и съществуващата такава в електронното здравно досие на Й.Р. да отговорят на следните въпроси: 1. Какво е било здравословното и психическото състояние на Й.Р. към 05.07,2010 г., какви заболявания е имала към тази дата. има ли

други заболявания установени по-късно. Заболяванията ѝ причинили ли са психични нарушения, влияели ли са на възможността ѝ да взима решения и съответно можела ли е същата да разбира свойството и значението на действията си и да ръководи постъпките си към момента на сключване на Нотариално завещание № 2, том 1. Рег.№ 4739. дело N 3 от 2010 г. Може ли да се определи и ако отговорът е да, какъв е давностния период на заболяването и как е протекло то?“. Сочили са още, че съдът: не обосновал и изводите си по оспорванията на психолого — психиатричните консултации от 23.04.2010 г. и 05.07.2010 г., не обсъдил (приел ги за заинтересовани) свидетелските показания на св. Бехар, а като достоверни напълно кредитирал тези на св. Н. без да изрази становище по направените срещу тях възражения; превратно възприел данните в медицинската документация от ортопедичното отделение; не взел предвид и влязлото в сила решение, с което е бил уважен иск по чл. 31, ал.1 ЗЗД за унищожение на договора за дарение на единия от процесните имоти; не отчел напредналата възраст на завещателката към момента на завещанието; направил погрешни изводи при обсъждането на саморъчното завещание от 02.07.2010 г., и вследствие на всичко това достигнал до погрешни фактически и от там и погрешни правни такива за неоснователност на предявения иск.

Въззиваемият Р. М. М., чрез адв. С.И., е подал писмен отговор на въззивната жалба, с който е оспорил същата и по подробни съображения по всяко от оплакванията и с доводи за правилността на обжалваното решение е молил за неговото потвърждаване и за присъждане на разноските. По съображения за липсата на предпоставките на чл. 266, ал.3 ГПК се е противопоставил на искането за допускане на нова повторна СППЕ.

Въззивната жалба и отговора са в срок и са редовни и допустими.

Искането на възивниците за назначаване на нова СППЕ - повторно заключение в разширен и различен състав от вещи лица - психиатри с посочените по -горе задачи е неоснователно и следва да бъде оставено без уважение, тъй като не са налице процесуални нарушения от окръжния съд в тази връзка и не са налице предпоставките по чл. 266, ал.3 ГПК .

По делото са изготвени две – първоначална, а след оспорването ѝ като необоснована - и повторна КСППЕ с вещи лица психиатър и психолог. След оспорване на повторната експертиза от ищците, не са били налице основанията по чл. 201 от ГПК за назначаване на нова следваща експертиза от съда, тъй като същата е била пълна, ясна, обоснована и изготвена от специалисти в изследваната област. Възраженията във въззивната жалба за съмнения в безпристрастността на експертите предвид, че същите са от списъци на вещи лица от различен съдебен район са неоснователни, тъй като задължение да изчерпи всички вещи лица от съответния списък преди да назначи вещо лице от друг съдебен район съдът няма, а в случая са налице и изключително голям брой самоотводи на назначените вещи лица, което е причина за назначаване на вещи лица от списъци на други съдебни райони.

Нито различните заключения на вещите лица по двете експертизи (първоначална и повторна), нито простото им оспорване от страните задължава съда да назначи следваща експертиза в разширен състав и това не са предпоставки за назначаване на такава от съда съгласно разпоредбите на чл. 201 ГПК, поради което и окръжният съд не е допуснал процесуално нарушение като не е допуснал нова експертиза, след оспорване на повторната такава от ищите при липса на необоснованост и съмнение за правилността на същата. От друга страна, в съответствие с разпоредбата на чл. 201 ГПК и при констатациите за необоснованост на първото заключение предвид използвания от вещите лица неприет като доказателства по делото материал (изрично изложени са мотиви от окръжния съд в определението му за назначаване на повторната експертиза), окръжният съд е възложил повторното заключение. Затова и тези оплаквания за процесуални нарушения са неоснователни. Следва да бъде посочено също, че в съответствие с чл. 202 ГПК съдът не е длъжен да възприеме заключението на вещото лице, а го обсъжда заедно с другите доказателства по делото. По тези съображения не е налице хипотезата на чл. 266, ал.3 ГПК и искането за назначаване на следваща повторна СППЕ експертиза е неоснователно.

Предвид изложеното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на въззивниците за назначаване на повторна СППЕ експертиза в разширен състав от вещи лица- психиатри със задачи: 1. Какво е било здравословното и психическото състояние на Й.Р. към 05.07,2010 г., какви заболявания е имала към тази дата. има ли други заболявания установени по-късно. Заболяванията й причинили ли са психични нарушения, влияели ли са на възможността й да взима решения и съответно можела ли е същата да разбира свойството и значението на действията си и да ръководи постъпките си към момента на сключване на Нотариално завещание № 2, том 1. Per.No 4739. дело N 3 от 2010 г. Може ли да се определи и ако отговорът е да, какъв е давностния период на заболяването и как е протекло то?“.

ВНАСЯ делото за разглеждане в открито съдебно заседание, насрочено на 31.01.2024 г. от 10 ч., за която дата да се уведомят страните чрез процесуалните им представители.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____